כגון מצורע שהביא אשמו היום ולוגו אחרי עשרה ימים

הרי לוג א] [הבא] בפני עצמו דכ"ע מתנותיו שרו ליה ולא מפגלין ליה דתניא לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פיגול מפני שדם מתירו לבהונות דברי ר"מ אמרו לו לר"מ והלא אדם מביא אשמו עכשיו ב] ולוג מיכן ועד עשרה ימים אמר להן אף אני לא אמרתי אלא בבא עם האשם אלא א"ר ירמיה לעולם ר"מ היא וסמי מיכן נסכים ג], אמר (אביי) לעולם לא תסמי ותנא לוג הבא עם האשם והוא הדין לנסכים הבאין עם הזבח והדר תנא נסכים הבאין בפני עצמן והוא הדין ללוג הבא בפני עצמו: חטאת העוף דמה מתיר את בשרה לכהנים: מנא הני מילי דתני לוי כל קרבנם לרבות לוג שמן של מצורע סלקא דעתך אמינא "מן האש" ד] (כתב) רחמנא והאי לאו מותר מן האש הוא, קמ"ל: לכל מנחתם לרבות מנחת עומר ומנחת הקנאות סלקא דעתך אמינא ואכלו אותם אשר כפר בהם ומנחת העומר להתיר אתיא ומנחת קנאות לברר עון קאתיא, קמ"ל: ולכל חטאתם לרבות חטאת העוף סלקא דעתך אמינא נבילה היא: ה] ולכל אשמם לרבות אשם נזיר ואשם מצורע סלקא דעתך אמינא להכשיר קאתו קמ"ל, אשם מצורע בהדיא כתיב ביה ו] אלא לרבות אשם נזיר כאשם מצורע: אשר ישיבו זה גזל הגר לך הוא ז] ולבניך שלך יהיה אפילו לקדש בו את האשה: תניא ר' אלעזר אומר משום רבי יוסי ח] (הגלילי) פיגל בדבר הנעשה בחוץ, פיגל, בדבר הנעשה בפנים לא פיגל כיצד היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט להזות מדמו למחר לא פיגל, שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים ט] (לא פיגל) היה עומד בפנים ואמר הריני מזה על מנת י] להקטיר אימורים ולשפוך שירים למחר לא פיגל שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ, יא] אבל היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט לשפוך שירים למחר או להקטיר אימורים למחר פיגל, שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ א"ר יהושע בן לוי מאי קרא? כאשר יורם משור זבח השלמים וכי מה למדנו יב] משור זבח השלמים מעתה אלא מקיש פר כהן משיח לשור זבח השלמים מה שור זבח השלמים עד שיהו יג] מעשיו ומחשבותיו על מזבח החיצון אף פר כהן משיח עד שיהו מחשבותיו ומעשיו על המזבח החיצון, אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב הלכה כרבי אלעזר שאמר משום רבי יוסי, אמר יד] רבא הלכתא

הבא בפני עצמו. מצורע שהביא אשמו היום ולוגו לאחר עשרה ימים דלכ"ע מתנותיו שריין ליה באכילה דהואיל ולא קדש בכלי כשנזרק דם האשם לאו שיריים דידיה הוא טו] ולא שרי ליה ואפ"ה לא מפגלין ליה לדברי הכל דאין בו משום פיגול כדקתני אף אני לא אמרתי כו' הלכך בא עם האשם נמי אע"ג דלרבי מתנותיו שריין ליה לא מפגלים ליה שאין מפגל אלא דם או קומץ את שיריו משום דאיתקש מנחה לזבחים: **וסנא**. רישא: **לוג הבא עם האשם**. שדם האשם מפגלו ואע"פ שהיה טז] (לו) להביאו לאחר עשרה ימים וממנו אתה למד דה"ה לנסכים הבאים עם הזבח שדם הזבח מפגלן ואע"פ שבידו להביאן לאחר זמן: **וסנא סיפא נסכים הבאים בפני עצמן**. כדקתני לה דומיא דקטרת ולבונה ומנחת כהנים שאין להן מתירין וקאמר דאין מתפגלין אם הקריב מקצתן ע"מ פיגול וה"ה ללוג הבא בפני עצמו: **מנסני מילי**. דחטאת העוף נאכלת יז]: **כל קרבנם**. גבי סדר מתנות כהונה יח] שנאמר לאהרן על הסדר בפרשת קרח "וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש וגו'" וכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו וקדרים להו הכא כל "כל" דכולהו: **לרבות לוג שמן**. שאף הוא נאכל שהרי קרוי קרבן דכתיב (ויקרא יד) והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן אלמא הוא נמי בכלל והקריב והיינו קרבן כ"ש במנחות (דף עג.): **ס"ד (א) כו'**. כלומר האי דאיצטריך כל יט] קרא לרבויי ולא נפקא ליה מקרבנו: **סד"א מן האש כתיב**. כ] הנותר מן האש ומזה לא עלה לאשים כלל: **ואכלו אותם אשר כופר בהם**. דבר שיש בו כפרה נאכל ושאין בו כפרה אינו נאכל: **להתיר אתיא**. חדש במדינה: **נבילה היא**. לפי שנמלקה: **לרבות אשם נזיר**. נזיר שנטמא במת מביא אשם כשטהר מטומאתו ומכשירו להתחיל ולמנות נזירות טהרה והימים הראשונים (ב) יפלו "ולרבות שיהא נאכל דאי לא כא] כתיב "לכל" לא מרבינן להו דכתיב "אשר כופר בהם" והאי להכשיר אתו זה להכשירו בקדשים וזה להתחיל נזירות כב] טהרה: **אשם מצורע בהדיא כתיב ביה**. דנאכל כג] "כי כחטאת האשם הוא" (ויקרא יד) ומיהו נהי דאשמם כתיב הכא לסדר בפרשה כל עשרים וארבע מתנות כהונה אלא "כל" למה: **אשר ישיבו זה גזל הגר**. דכתיב כד] (במדבר ה) האשם המושב לה' לכהן ותניא (ב"ק דף קי.) "אשם" זה קרן "המושב" זה חומש, או אינו אלא זה אשם ממש? כשהוא אומר "מלבד איל הכפורים" כה] ("הרי אמור אלא) אשם זה קרן שהגוזל את חבירו ונשבע לו ואח"כ הודה משלם קרן וחומש לבעלים ואשם למזבח כדכתיב בפרשת ויקרא והיה כי יחטא ואשם וגו' ואם מת טתן ליורשיו ואם גר היה ומת כו] ואין לו יורשין להחזירו להם, נתנן הכתוב לכהן, ופרשת גזל הגר אמורה בפרשת נשא "אם אין לאיש גואל להשיב האשם וגו'" וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואל אלא כז] זה גזל הגר. גזל הגר בהדיא כתיב ביה לא גרסינן דהא חטאות ואשמות ושאר האמורים בפרשה בהדיא כתיב כל אחד ואחד במקומו וסידרן לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו של קרח שערער עליו על הכהונה משל הדיוט אמר כח] לטובתו נשברה רגל פרתו: **לך הוא ולבניך**. שיהו כנכסים של חולין שאין בו שום קדושה דממון בעלים הוא ואגזל לחודיה קאי האי "לך הוא" והאי דכתיב בתריה "בקדש הקדשים תאכלנו" אשארא קאי דהוו מידי דאכילה: **תניא אמר ר' אלעזר כו'**. אפרים הגרפים דאיפליגו בה במתני' קאי: **פיגל בדבר הנעשה בחוץ**. העבודה שהיה עובד במחשבה והאכילה שחישב עליה אם מעשה עזרה הם פיגל ואם מעשה היכל הם לא פיגל ולקמן יליף טעמא מקראי: כט] **שוחט**. שהרי שחיטתה בעזרה הוא וכל "חוץ" דהכא עזרה הוא: **להזות דמו למחר**. הרי חישב על אכילת מזבח "של פנים: הריני מזה על הפרכת או על המזבח הפנימי שזו היא זריקתן ל] המפגלת: **על מנת לשפוך שירים**. שהרי זו אכילת מזבח החיצון דמהגיא ביה מחשבה: (ג) **לא פיגל**. מפני שמחשבה היתה בשעת עבודת פנים: **כאשר יורם**. בפר כהן משיח כתיב בהפרשת אימוריו: "**מה למדנו לו**. משלמים לענין אימורים הרי אף לא] (בזה) כולן מפורשים חלב וכליות ויותרת אלא לא בא היקש הזה אלא ללמד על הפיגול שהוא למד בכל הקדשים משלמים ובא ללמדך על אלו שאין פיגול נוהג בהן אלא בשלמים מה שלמים אין פיגולן אלא על לב] מעשי עבודה חיצונית ומחשבת אכילות חיצונות שוחט או מקבל או מוליך או זורק ע"מ לאכול בשר לג] לשפוך שיריים או להקטיר אימוריו חוץ לזמנו אף כאן עד שיחשב בעבודות "על אכילת חוץ: **מחשבותיו**. מחשבת אכילתו: **ומעשיו**. עבודה שהוא עובד ומחשב: חוץ

הלכתא

סד"א מן האש כו'. תימה לד] לא לכתוב מן האש ולא בעי לכל: **זה** גזל הגר. דאע"ג דמכפר לא הוה אמינא דליהוי לכהן אלא מידי לה] דמותר למזבח ולא ממונא ובספרים ישנים גרים גזל הגר בהדיא כתיב ביה בפרשת נשא דכתיב לכהן לו יהיה ובקונטרס לא גרים ליה משום דחטאות ואשמות ושאר לו] אימורים בפרשה בהדיא כתיבי כל אחד ואחד במקומו וסדרן לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו "של קרח לז]: **ואפילו** לקדש בו את האשה. בפ' התכלת (מנחות דף מה:) אמרינן גבי שתי הלחם דעצרת ורבי עקיבא מי כתיב קודש יהיו לה' ולכהן לה' לכהן כתיב כדרב הונא דאמר רב הונא קנאו השם ונתנו לכהן ופי' שם בקונטרס דמשלחן גבוה קא זכו ועיקר מילתיה דרב הונא אגזל הגר איתמר בפ' הגוזל עצים (ב"ק דף קט:) לח] ולא מליט דברי רב הונא לשם אלא ברייתא היא התם בשילהי פירקין ובמסכת ערכין בשילהי המקדיש שדהו (דף כח:) האשם המושב לה' לכהן קנאו השם ונתנו לכהן שבאותו המשמר "ונראה דלא גרסינן לט] פרק התכלת כדרב הונא אלא הכי גרסינן לה' לכהן קנאו השם ונתנו לכהן ומיהו לא מצי לפרש לכהן שבאותו משמר כי היא דגזל הגר דהתם שהרי ברגל היו כל המשמרות שוות כדדרשינן בפ' בתרא דסוכה (דף נה:) מדכתיב ובא בכל אות נפשו ושרת אלא כמו שפי' בקונטרס לענין דמשלחן גבוה קא זכו ומיהו מ] משמע מתוך דבריו דגזל הגר משלחן גבוה קא זכו "אי אפשר לומר כן דהא אמרינן הכא לך הוא ולבניך אפילו לקדש בו את האשה ובקדושין (דף נב:) אמר במקדש בחלקו בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים אינה מקודשת משום דמשלחן גבוה קא זכו וצ"ל דשאני הכא דגלי קרא לך ולבניך ויש תימה מא] (לך) לה' בגזל הגר למה לי "דלגבי מאי נפקא מינה דקנאו השם למימר דמשלחן גבוה קא זכו: **בדבר** הנעשה בפנים לא פיגל. והא דאמר בהניזקין (גיטין דף מד:) כהן גדול ביום הכיפורים יוכיח דכי אמר פיגול מהימן נהי דפיגול לא הוי פסול מיהא הוי מק"ו וכדאמר לעיל ספ"ק (דף יד.) מודה היה רבי שמעון לפסול מק"ו ומה שלא לשמו כו' וה"ר חיים מפ' דההוא פיגול מיירי בפסול שלא לשמו ולא משמע כן דשלא לשמן לא קרי ליה פיגול כדאמר לעיל ספ"ק (דף יג.) דיקא נמי דקתני שהזבח נפסל ולא קתני שהזבח מתפגל: **וכי** מה למדנו משור זבח השלמים מעתה. נראה דלית ליה הא דדרשינן בפרק איזהו מקומן (לקמן דף מט:) מכאשר יורם דאיצטריך ליותרת ושתי הכליות *)לפר יום הכיפורים ומקרא אחרינא נפקא ליה להאי תנא :

הלכתא

*) נ"א לפר העלם דבר של צבור ומקרה כו' נ"ק

לט א מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה ח :

מ ב מיי' פי"ד מהלכות מחוסרי כפרה הל' ב :

[ועי' בתוס' דמנחות שהקשו דלפ"ז מאי פריך אשם מצורע בהדיא כתיב ביה וע"ש וברש"י כאן]

מא ג מיי' פ"ז מהלכות תמידין ומוספין הלכה יב :

מב ד מיי' פ"ג מהלכות סוטה הלכה טו :

מג ה מיי' פ"ז מהלכות מעה"ק הלכה ז :

מד ו מיי' פ"ט מהלכות מעה"ק הלכה א :

מה ז מיי' שם הל' ב :

מו ח מיי' פ"ח מהלכות גזילה הלכה ה :

[ע"ש בתוס' מנחות שכתבו בענין אחר]

מז ט מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה ז :

ואי נ"ק

נ"ק מ"ז

נ"ל דלגבי גזל הגר נ"ק

מבנה

מסגרת מקי-קי כוללת דרשות על תנ' ע"י על הפסוק במדבר יח:

△ הדגשת דרשות של "כל" לרבות דברים שנאכלים

"סד"א" ג"תי חושב שדברים אלו אינם נאכלים לולא הפסוק

נושא/מבנה

◇ "היה עומד" דוגמאות - מתי אומרים שהל פיגול ומתי לא- הכלל הוא דבעי מחשבה בחוץ על דבר הנעשה בחוץ

◆

שיטה מקובצת

א] לוג הבא בפני : ב] עכשיו ולוגו: ג] נסכים אביי אמר : ד] האש אמר רחמנא : ה] היא ולכל : ו] ביה . ס"י כי כחטאת האשם הוא לכם אלא : ז] הוא ולבניך שלך הוא ולבניך יהיה (ת"בת שלך נמחק) לקדש בו את האשה וא"ת והא כתיב בתריה בקודש קדשים תאכלנו וי"ל דאשאר מתנות קאי דהוי מידי דאכילה : ח] תיבת הגלילי נמחק: ט] תיבות לא פיגל נמחק : י] על מנת לשפוך שירים למחר כו' והשאר נמחק: יא] תיבת אבל נמחק : יב] למדנו. ס"י לפר כהן משיח משור : יג] שיהו מחשבותיו ומעשיו על מזבח החיצון : יד] אמר רב יוסף ותיבת רבא נמחק : טו] הוא . ס"א לא שרי אדם לשיריים אלא מתנותיו שרו ליה: טז] שהיה יכול להביאו: יז] נאכלת לאחר שנמלקה ואינו נבילה : יח] כהונה שנאמרו לאהרן על הסדר בפרשת ויקח קרח : יט] כל לרבויי ולא נפקא ליה מקרבנם הס"ד : כ] כתיב דמשמע הנותר מן האשים ומזה לא עלה לאשים כלום הס"ד : כא] לא הוה כתיב לכל לא הוה מרבינן להו :

◆

[מנחות עז: תוספתא פ"ט]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ס"ד כלומר כצ"ל ותיבת כו' נמחק : (ב) ד"ה לרבות אשם נזיר וכו' יפלו הס"ד ואח"כ מ"ה אשם מצורע בהדיא וכו' אלא כל למה לרבות שיהא נאכל כל דאי וכו' נזירות בטהרה הס"ד ואח"כ מ"ה אשר ישיבו : (ג) ד"ה לא פיגל נ"ל קודם ד"ה (המפגל) על מנת :

מנחות נח. עג. [ע"ש כמה שינויים]

במדבר יח: זה יהיה לך מקודש הקדשים מן האש כל קרבנם לכל מנחתם ולכל חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי קודש קדשים לך הוא ולבניך

[מנחות עג.]

שם

[שם ע"ש]

מנחות יד. [תוספתא פ"ט]

ע"ש מתוס' דזבחים יד. ד"ה מודה וכו' ותוס' מנחות יד. ד"ה פיגל כו' ותוס' גיטין נד: ד"ה דכי מוכח דל"ג הגלילי וכן במנחות ליתא וכן לקמן בסמוך הלכה כר"א משום רבי יוסי ליתא הגלילי

חולין קז. ע"ש

נ"א כוי אומר אשם זה כו' נ"ק

[לפ"ד התוס' ד"ה הלכה נ"ל רב יוסף וכן בי' נ"ק]

עיין נ"ק

של פנים הס"ד ואח"כ מ"ה הריני מזה נ"ק

וכי מה נ"ק

חוץ על נ"ק

כב] נזירות בטהרה הס"ד : כג] דנאכל דכתיב כי כחטאת האשם הוא לכהן ומיהו נהי דאשמם דכתיב הכא לסדר כו' למה לי הס"ד : כד] דכתיב ביה האשם : כה] הכפורים הוי אשם זה (ות"בות הרי אשם אלא ל"ש) קרן וכך הוא העניין שהגוזל את חבירו : כו] ומת שאין לו : כז] גם הגר תיבת גזל נמחק : כח] לטובתו נשברה רגל פרתו : כט] מה"ד הריני שוחט ששחיטתן בעזרה : ל] וזריקתן המפגלת : לא] אף ב"ה כולן תיבת בזה נמחק : לב] על ידי מעשה : לג] בשר או לשפוך שיריים כו' בעבודות חוץ על אכילת חוץ : לד] כו' תימה דלא מייתי מתניתא מן האש כתיב כ"כ בס"י : לה *) מיד דנותר למזבח : לו] ושאר האמורים : לז] קרח . וא"ת מאי קאמר לעיל לכל חטאתם לרבות כו' נימא דנשנית מפני מחלוקתו של קרח אע"פ שאינו צריך וי"ל דנהי דנתפרשה פעם אחרת מ"מ א"צ צריך לומר מה היה צריך לומר יותר דנאכל מאחר שאיני יכול לשמור ממקום אחר . ת' מהר"פ : לח] עצים ע"ב ולא : לט] גרסינן בפרק : מ] ומיהו מה שמשמע : מא] תימה לה' לכהן בגזל הגר ותיבת לך נמחק :

*) נראה דל"ל מידי דניתותר מן המזבח .